

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Mallorca un trimestre 1.20 Ptas.
 Proviu dies un any 6.00
 Estranjé un any 9.00
 Número cerrant 10
 Direcció y Redacció: Bolseria 17, pral.
 Luzon: Kiosko d. Cort.
 Se suscripcions se pagan per adelantad.

Palma de Mallorca de 22 Septiembre 1922

Anuncis a n'es "Foch y Fum,"

(Per setmanas y amb variació)
 Plana entera, prosa o vers 100 pts.
 Id. mitja 50
 Id. cuarta part 25
 Versos de 1: retzes «écima» 3
 Id. 5 id. «quintilla» 1
 Amb pros. CINCH CTS. per p. raula.

Directó: ES MASCLE ROS

SEGONA ÈPOCA) ANY V | Setmanari humorístich, bilingüe y pregone de sa veritat Num. 195

Salvador Seguí (Noy del Sucre)
 EN PALMA

La noticia de que Salvador Seguí había de dar un mitin en el Teatro Balear, fué acogida con el entusiasmo que merecía el caso, y no nos extrañó el inmenso gentío que congregó el pasado domingo en el coliseo del Ensanche.

Podemos felicitarnos del éxito, y más que todo, porque tanto el mitin del domingo como la conferencia del lunes salióse de lo vulgar, allí, si bien la mayoría de asistentes eran obreros manuales, y aunque semi-distráidos, muchos burgueses no pudieron resistir la tentación de oír al Noy del Sucre. Puede decirse pues, que tragaron la píldora todas las clases sociales y burocráticas de la Isla.

Y ello tiene una explicación. Para quien como el que escribe conocía y había oído a Salvador Seguí, no era ningún enigma su oratoria, pero para los que no conocen de Seguí más que lo pregonado por el vulgo y propagado por la prensa burocrática y amordazable, las palabras de Seguí habrían de ser un discurso barométrico de sub y baj, arriba lo de abajo, abajo lo de arriba (muera esto fuera aquello) tendamos hogueras con los registros de propiedad, ¡baricadas! ¡salto! ¡airos! y en fin, un ¡pim! ¡pim! ¡pim!

¡Que necesidad! ¡Que criterio más absurdo se tiene formado del sindicalismo verdad!

Algunos fanáticos afirmaban lo mismo a la salida del mitin que de la conferencia, que Seguí no es hoy el mismo de antaño, que Seguí aspiraba a escalar una posición... ¡Que barbaridad! Conforme en que Seguí no sea el ignorante de ayer pero que sea un aprovechado de las circunstancias, es inadmisible. ¿Acaso lo leído, lo experimentado, lo aprendido de ayer a hoy no ha de servirle para ilustrarse, para perfeccionarse? ¿Es que cuánto más grados de cultura poseamos más bárbaros hemos de hacernos? ¿Es posible que, sin preparación pueda un hombre lo suficientemente ilustrado lanzar a un pueblo al sacrificio? Esto lo hará un ignorante, jamás un hombre ideológico y conocedor del escabroso terreno que pisa y como que Seguí está convencido (como lo estamos nosotros) que para

derrumbar un bloque es necesario contar con otro bloque mayor, es por lo que en el mitin abogó por la unión de las izquierdas para así poder dar la definitiva batalla a las 'putrefactas' derechas.

Con sobrada claridad lo manifestó el Noy del Sucre: «Toda división es perjudicial a los destinos de la clase obrera.» Y en Mallorca más que en otra parte, tenemos fraccionadas las sufridas masas, las que se han declarado guerra a muerte y por un «quitame allá estas pajas» se sacan los trapitos al sol. Esto no es idealismo, esto es... comadrismo.

Enhorabuena que se combata bajo todos los aspectos a un adversario, pero, desprestigiarse unos a otros los que al día siguiente han de empuñar el azadón y regar con el sudor de su frente el fértil campo cuya cosecha ha de permitir al moderno feudal mantener el lujo, la ociosidad, el juego, la caza, las queridas, etc., etc., mientras que el productor del fruto no ha de conseguir siquiera roer un mal mendrigo, esto es escalofriante.

La Unión es la Fuerza, la división es la esterilidad.

Y pese a quien pese, la verdad no es más que una, díjala quien la diga.

Otra cualidad premiante que posee Seguí, es, a más de la facilidad de palabra, el acertar a combatir lo podrido sin insultar a nadie, sin ofender la susceptibilidad personal de individuo alguno.

Hay un refrán que dice: «A nadie le amarga un dulce», pero esta vez, el sucre del Noy habrá amargado a no pocos de los ilusionistas avanzados, Césares de la intransigencia.

Mitines como el del domingo, conferencias como la del lunes, esta es la propaganda, el aleccionamiento que necesita el dormido y engañado proletariado español.

Reciba el compañero Seguí juntamente con sus demás camaradas que le acompañan, nuestra más entusiasta felicitación y aprestos para el logro de sus ideales que son los del común.

JORGE MARTÍ ROSSELLÓ

FOCH Y FUM, defensa y garantía sa tranquilidad a n'es suscritós.—Bolseria 17 pral.

¡VISCA SA LLIBERTAT!

Concurs de FOCH Y FUM número 2

Petició

Desitj familia que no pegui, ni tenga, ni es pósi polvos. Som empleat de s'Ajuntament de Palma amb un sou de setse pessetes mensuals, un traje d'heraldo y unes sebatas amb sivellas; en fin, de tots es tamborés de la Sala, som es mes guapo y mes condret.

Sa familia que desitji que li toqui es també, ma pot citá dia, punt y hora y si reuneix ses condicions que jo desitji, adelante con los tamborés (vuy di, con los faroles).

Un deixeble d'en Marió

Oferiment

Som famelleta abrinada que desitj un passarell per poré fe niu amb ell com mana Deu, ben casada, cualseyol mascle m'agrada sempre que pugá gozar las delicias del hogar y hem casaré amb cualseyol mentres no sia un beñsol incomplet com Putifar.

Virginia Casta y Pura

NOTA DE REDACCIÓ.—Es trehay firmat per Virgo Potens, no el publicarem ja que apesá de está molt ben escrit amb quant a n'es vers, no heya dret a que un mascle soltici un compañero conyugal y molt menos citá com a domicili nocturno s'obre gros, de baix d'es Miradó. Ja posarem per base, que no sa poria abusá de sa llibertat. Oferiuyós disimuladament y vos ho publicarem. Es demés trebais enviats anirán.

Correspondencia entre en Pau y na Bei

Servici MELILLA-LLORITO y vice-versa

Mi carida Betitina, el moito ia no em fa malo ia nostoi al ospitalo ia fengo la carabina i astoi carabineando los cami em carabinavan i tambieno sa pensavan ca mes tava covardando. A un moro que len disimos en Beni Ras Camelá lo vaio andeviná

i encarará nos raimos ia que con mi puntaria los jinjols le vai feriro dun mui aseriado tiro i com premio en aquel dia vaio venir mi timiento i em dise Cabo Faso o oste es mas fuerte quen P Jlo i mensienden a s'arquento. Que alegría remiendre ai verme nestos momentos con los galonos lluentos io ta curo por mumpadre ca demanaré premio para venir aser llefo i pasearme con mi Beto por Llorito. ¡Ai quen friso! Sin mas de perlicular adios hasta otro dia tabrasa quien tapresia i que tasma la mar.

Paou Fasolo—(Sarquento de Lequionarios. decorado con la creuo de Santo Melquildo i muchas cosas mas arsetra setra.)

Per sa copia: CAP VERJO

Concurs de Flestomies

Dimars dia 19 a les 12 de s'anit, (com tenim promés y anunciat) procedirem a sa triadella de cupons per premia sa millo poesia flas: omadora donantmos es siguent

Escrutini

Firmas	Cupons
Un membre de la Liga del Bon Mot.	606
Pep Rasqueta.	605
Lucifer.	101
LL. B.	92
Es Feo.	69
K. RR. Q.	42
Siltrech Acas Caiála.	41
A. M. B.	1
Un qui va de bromas.	7
Total.	1564

Com poréu veure clá y llampant, «Un memebre de la Lliga del Bon Mot» ha guañat 25 pessetes (cosa que celebrám porque so mereix) el cual pot veni a recuherís cualsem vol dia a partir de hoy, desde les 9 d'es dematí a les 5 d'es capvespre a sa Direcció de FOCH y FUM Bolseria 17 pral.—Palma. Tot li sia enhorabona.

ESCOLTAU.—La setmana qui vé compráu es FOCH y FUM que hey heurá grás.

Carré Bolseria 10.
Eureka! diu es lleterero.
Allà heya calsat PIQUERO
fort, bó y está be de preu.

De Felanitx

(Sucés. Cul.....minat)

En que siga un poch pasat lo que me propós contá si dóna bon resultat ARUAM descubrirá d'es FOCH y FUM se valdrá per un cuento que he indagat. Som un señó que ha vengut de ses terras estranjerias si m'agradan ses famellas es que hem donen molt de gust y amb un auto les m'hen duch amb algunas donas veyes. A fe una pasetjada s'altre día vatj aná dius un auto vatj posá una famella amagada. Y una volta arribats varem fe una pescada milló dit una cassada per Can Clou es d'es jurat. No se si era a Can Clou • si era per sa Punta • si era per sa Punta afin un auto aturat. Si 10 no m'ha castigat mes detalls explicaré es cuento no he acabat y si puch l'acabaré.

EL TITEP ARUAM

D'Artá

En Bielot Mirabé Inspectó-Jefe de sa nostre policia secreta nocturna, ha realiat aquesta setmana un altre importantíssim descubrimient pues ha lograt coneixe en tota clase de detalls s'istoria y miracles d'en Rafel Parragó y una monja molt sandunguera, asunto que convé posá en coneixement d'es públich perque es clero y señós d'es poble se fassin carrech de qui es aquest granuca d'en Parragó y coneguín bé tal estrumbol.

També en Bielot Mirabé está en posesió de tots els secrets de sa funesta vida de s'explotadó mestre Miquel apoderat paragonal, y creismé que dins sa negra vida d'aquest tigre en forma humana, hey figuran fets bochorrosos que fan posá pell de gallina. Uns fan referencia a dinés y altres tal vegada son mes graves, pues hasta s'ha sabut que es cap-pelo de mestre Miquel tengué sa poque vergoña de comportá a un parent seu molt acostat, que pasás els últims anys de sa seua dolorosa existencia agafant lloques de chigarro per dins es cafés, lo cual demostre d'una manera clara es dañinos sentiments de s'animal raro de que parlam. Y tots es fets asquerosos realiat per aquests dos perduts, no son notats per don Pedro, ni per don Rafel, ni per ningú de sa comparsa católica farsante que a totes hoires va a ses iglesias a pegarse puñades p'es pits, per después si ve a n'es cas posarse a negá tractos y fé ses mases pasades que se presentin, sense es

mes petit escrupol ni es mes petit remordiment. Y dins Artá ja se sab; tots els qui com noltros hem pagat relligiosament per tot arreu es nostros contes, que no hem estefat res a ningú etc..... etc..... som criticats y señalats com a banderas y homos inmorales; mentres els estafas, els corromputs, els pillins, ses verdaderas ánimas negres y malignas, gosen de bona reputació y tot axó es perque son maestros en so fé sa care de jesuítas y van a misa, a ses prosesóns y a senti sa paraula de Deu. Per Artá mallorquins ses cosas se fan així y viva la Pepal que tots anirém al cel si mos hi volen.

També hem de consigná que reberem un escrit referent a un ball que feren s'altre diumenje a s'araval de Ses Terras y acabat es ball segóns diu s'escrit, ses famellas sa duyen a be coll y después de saltá una pared s'alsaven ses faldetas per mirarse es calsóns y es fandangos. Un mascle y una famella hasta feren certes immoralitats, però jo que som un defensor de s'amor libre no vuy di res d'aquest negoci y ¡que carapel famellas devertiuvs y si teniu res de nou veniu a mí que tench una agencia de matrimonis y sempre vos trobaré un beneficiot que creurá que sa dona pot teni un infant sense intervenció de s'homo y tot quedará arreglat. Axó que vos dich famelletes es ben vé; antigament ja s'arreglaven axi aquestes cosas o a lo menos es capelláns axi mos ho predicán y es qui no heu creu que heu demani a Sant Jusep.

Y per acabá vos diré que en Toni Tunió segóns diuen ses males llangos vol fe practicá una delicada operació a n'es seu cavall, en s'objecta de llevarli dos braverols que ja te de neixement s'animalet. Aquest pobre cavall quant veu sa dóna d'en Toni se posá furiós, vol mosegá, tira cósos, alse es cul y hasta sa diu que fá esplosións culográficas y com es natural no heya medi d'engancharlo. En Toni ha pres medidas severas y s'animalet heurá de sufrí resignat ses inclemencias que li ferán. Es Boquet y tres bregataires com ell agontarán ses comes a n'es cavall y com que axó es una operació d'extracció d'organos durant s'espectacle un compañero nostro que casi no té nás tocará ets orgues a tente bonete.

Y fins la setmana qui vé que crech que será en castellá, perque hem de parlá d'asuntos serios y formals que es cosa tant propia de personas com noltros.

VEN Y VEN

CARTA DE LLUCHMAJÓ

Contestant a s'article publicat a n'aquest setmanari, la setmana pasada, y firmat, «Un espectador».

Muy señor mio: Leído su artículo publicado en el número 194, de este semanario, solo le diré; que únicamente son los cobardes, los que hieren a traición, no quiero decir con esto, que V. lo sea, pero sí lo diré, si la semana

próxima y en este mismo semanario, no se quita el antifaz.

Los hombres, que lo son, luchan cara a cara, y así lo podremos hacer, una vez que yo sepa quien es V., (no sé si merece tal tratamiento).

Conque..... ya lo sabe, señor espectador quite la careta, publique su nombre, o dirijase V. en persona, a mi, y hablaremos de si está V. o no en la razón, con su artículo publicado.

Acuérdese del refrán mallorquín.

Qui conversa a darrera.....

Parla en so c.....

De V. atmo. s. s. q. s. m. e.

Miguel Caldés

Mediodía n.º 11.—Lluchmayor.

Poesia variada Santañinera

Nada es verdad ni es mentira,
lo decía Campoamor,
todo es según el color
del cristal con que se mira.

Es cristals d'es lentes d'el señó Ca voun es casadó y cusas tercias com a torres de moli, y es casadó y cusas jenetas son microscópicas.

Frustrado, no te barnices
digués a n'en Pau el viejo
que a ti te gusta el conejo
y te agradan las perdices.

Y al Besugo le dirás
cuando te da los consejos,
que comes muchos conejos
cuant a sa Coloni vás.

Sa Coloni está vehinat de sa Vall.

Aqui es qui saben
cobren molts de duros
y es qui en cobran pochos
casi tots son burros.

Refrán chino: Dime lo que ganas y te diré lo que sabes.

Adios Frontis, adios Faroles
adios por el FOCH y FUM
mos hem quedat sense llum
y tenemos dos motores.

Frontis es teni devans, y Faroles fé de farolero. Tenim dos motores total 160 ases o cavalls, que multiplicats per ses terces de carn, que sense pagá, se n'ha duites de sa taula d'en Moscavala sa Mandurri d'en Pau, donan amb total 160.000 y sinó que heu diga en Llopiis.

Y a n'en Ferreduras
donalí cul-tura
y en molta finura
et farà cul-turas.

Y goñará Cabrera.

Estrevillo baile,
baile estrevillo,
ni ha que l'apagan
per encenderlo.
Baile Pau Porcella
baile patitó
tu que l'apagaras
per encenderlo.

Varen apagá es llums d'es carrés,
per encenderlos en so seu motor que
tenen dedins. En Pau balle per s'espés.
En torná votá ballará es Kakeval.

(Continuará)

D'Inca

Sesió Municipal 13-9-22

Reunited los de sempre Alcalde, 6 Señós Concejals y de públich poca variedad.

Trámites de rúbrica y es salon se va animant, entra es Concejal don Pedro Ferrer es qui no apareixia desde tiempos lejanos; tal aparición mos fá s'afecta y suposición que algo anormal e interesante deu sucehí.

S'Alcalde manifiesta que amb ocasió de s'alarma motivada per cas de incendio a nostro teatro y en so fi de fer cumplir los requisitos legals a s'Empresa, va dispondra y mandá un rahonat ofici en tal sentid.

El señó Rayó fa varias observacións

y s'Alcalde promet enterarsen y complourerló.

Entra el señó Truyol, y el señó Rayó continúa fent novel observacións, les cuals també promet averiguá unas y dispondra en su día altres.

No hay más asuntos y acabém.

BARBÓ

NOTA.—Sa despres de lo subseit, que los vaticinis de que algo anormal devia subseir no han tengut confirmació y una vegada mes demostrat que o sa comisió d'obras no cumpleix el seu cometido, o s'asunto sotorrani Carré Comers rodead sa troba de pastetas.

Lo que fuere sonará Ciudadans Inqueros però no dubtéu que aniré matxacant setmanalmente, mentras tant continuin dins es mutisma.

ALTRE NOTA.—De sobre mesa m'enter que s'asunto de referensí segueix el seu curs y per tant consolauvós convesins; si sa comisió no ha dictaminad encara es degut a los molts asuntos que te pendents de resolució, si be vuy adelantavós una notici sensacional, SA MESTRESA ESPERANSA pregona que el seu sotorrani está construit en deguda forma y dins terreno de la seva propiedad.

¿Que ensumas PIÑOL? Sa mastresa comanda devall sa vía pública. Ja en parlarém.

BARBÓ

¿Qui diu lo contrari?

Cuant haju de batiá,
cuant hey haje reunió,
y amb cualsevol ocasió
que haju de fe refrescá,
creismé, lo milló que heyá
dins Inca y per tot lo mon
és es célebre PLATÓN
que en Pedro d'Inca fabrica.
Es PLATÓN ningú el critica,
es alabat con razón.

Es cert

—Ten per cosa ben segura
que avuy sa FONDA que arrolla
servint bé, es sa de SÓLLE
tant tocant a baratura
com amb fé bona mesura.
—Tens molta de rahó Gori,
mes que fonda, alló es la Glori.
—Ven barato y dobbes guaña.
A n'es carré Casa España
esquina carré Vallorí.

Anís Túnel

Si cuant a n'es café entráu
voléu beure cosa bona
y que amb so gran gust consona,
ANÍS TÚNEL demanáu
pues vos jur que si el prováu,
sols ANÍS TÚNEL heuráu
a to' hora que vulguéu
beura una copa exquisita.
En TONI NADAL invita
gratis, es qui amb mí no creu.

A Bons Ayres

—Viva Deu quina panxada
de caragols he pegat!
—D'es pebre t'heurá costat.
—¡Ca homo! Una pixerada.
—Tens sa llengo enverinada.
—Peró en que sia manobre
tench sa butxaca de pobre
y es paladá de señó.
—Jo no sé com pots feró.
—Perque en JUAN barato heit cobra

¡Arriba!

Ja ha arribat sa temporada
de comprarmós es caisat.
¿El desitjáu reforzat,
de lujo y de durada,
feina forta acreditada,
de moda, molt elegant?
Pues acudiu al instant
tots, tant mascles com famellas
cap a sa TENDA ESTARELLAS
que ja vos está esperant.

«Le Printemps»

Ja ha rebut ses novedads
tant d'hivern com Primavera.
Tot son telas de primera
y de bones calidats
amb dibuixos variats.
Allá de tot trobarán
y a mes no se queixerán
d'es preus. En TONI MARÍA
FUSTER, amb economia
dins Mallorca es lo mes gran.

Carré Sirena — Inca

Fonda de Solier

Coni Nadal — Bufola

Rassopons

Colón 27

«Le Printemps»

Concau Mateu Pedro

Juan Roiger

Anís Túnel

Caragols

Colón 27

San Nicolás 3 y 5

De Barcelona

A un Cirujano Callista

¿Que eus eu cregut, señor Turon prenda tan facilment el pel an els mallorquins? ¿Si? doncs anau molt equivocats y la prova la teniu que el qui axós escriu no sa daixat que vos le- prengueseu. Els mallorquins podrém esér tot lo que vos vulgueu, però may, per dugues pessetas férem un paper ridícul y desvergünit com vos l'heu fet per no pagar la suscripció d'aquest setmanari.

¿Que aquest no us agradava? Conformes. Averi dit y en paus: parlán els homes s'entenen.

Però que cada vegada, en cantesiu, hipòcritament, la llatania de que no havia rebut cap exemplar, amb dos mesus y mitj de suscripció, axós, no. Amb llatanias, al Rector de Betlém. Perque, además, al dirme no havia rebut el periódic, us pusaveu fan vermell?

¡Clar, clar, sa de enreuná amb la cara alta y no el cap baix! Amb el cas present heu sigut un hipòcrita; sou inmerexador de la consideració de las personas decents, y, per acabar: a Mallorca, a l'home que procedeix com vos eu procedit, li diém un poca vergoña; a Barcelona potsé no li diguin tant: pudé dumés li diguin un sinvergüenza, hoi?

Pasiu bé, y entretinguis en extirpar callis y no en enredar mallorquins, que aquets saben be ballar sols, tant o mes que no pás els cataláns com vos: a Deu siau.

JAUME CALDÉS GARCÍAS

MORABITO

Telegramas urgentes

Barcelona, 16

«Carré Balmes, dues criades demunt balcó; un homo ma dreté butxaca molt bulfo, fa pasos; setmana entrant detalls».

Un altre: «Por la Autoridad competente ha sido multada con cien pesetas una pareja perruna por cometer actos inmorales en la vía pública».

Morabito

Estellicons

DE LLUOHMAJÓ

Per divenes dia 29 d'aquest mes, te anunciat es seu benefici a n'es «Paris Alegre» es nostró amich, colaboradó y semi-parent don Jaume Martí (a Carranque, per lo cual es d'esperá que hey heurá un lleno rebosante.

Estám convidats a dita funció y si no plou, probablement hey assistirem ja que nostros son es triunfos d'es nostros.

Per falta d'espai no insertám es programa, però axó vos será fácil conseguirlo a n'es que tengueren sa sort de neixa a n'es poble mes despert de Mallorca (Lluohmajó) encara que

es polítichs sonámbuls y visionaris creguin lo contrari mirant bisco per la dreta.

Si no plou mos hi veurém.

De Capdepera (Gloses)

Fa uns cuants dies que un corn sóna y d'ell n'estám enterats que en Pep y sa seva dona ja tornen está plegats.

Después de varias setmanas d'está axí com es fasols han acabades ses ganes de no jeure més totsols. Cuant sa dona s'hi entregá per ell va essé un feliz día y quatre horas va ballá mestre Pep de s'alegría y segons diuen y he dit, de jelosa que la te, tot un día y una nit dins un cossi la tengué, mogueren gran algarada a devant es Reñidero, sorti ell y los va da rom d'aquell que fa alsá s'uy y ningú deya no hen vuy, tothóm el volgué tastá, esmitj de tots sa posá y allá volgué fe un sermó, sa botella amb una má y amb s'altre un plat amb trempó y diu parlant fort y clá: «¡Perque vuy que m'entenguéu, devant tots fatj una creu que no ma torn barayá, afeugat per ses enjines voldria essé are mateix si aquí tornén dí may més sa casa de ses reñines.»

(Continuará)

De Pollensa

Es nostro Corresponsal, com a Empresari que es d'es Cine Novedades, mos convida a s'inauguració de temporada per dia 30 d'aquest mes, com també mos recomana convidém a n'es ball de sequé per fé cine «al aire libre».

NOTA: La setmana qui vé vendrá es ball de sequé a la Peretjal.

SA FESTA DE SA VILETA (Retrassat)

Celebrarem sa gran festa ahont sa lluhiren tots es sobreposats y sobreposades de cama alta a n'es quals en Poma es señoret los retretá y pereixien «Los gatos sobre la parrá», Tancredo aixencat demunt es bou y en Ronjet vestit de Conta que pereixia «El Gobernador» y a passejá es sentenciat a mort (es bou) s'ha dit y luego a dins Son Seba, después de cantarli es responso, tedeum y funeral s'hen pujá a n'el Cel, sa carn quedá a la Terra y en menjá tothóm... que la pagá a bon preu. Molt de ball, moltes bengales, molta música, «La Madelón» y un triunfo de «La Aldeana».

Cuant ballava es foquifumero no li ensengueren bengala y feren bé, ja basta es foch y fum que fá ell.

També a n'es ball, verem Son Alegre a una famella que duya unes trobigueres iguals de ses que rifaven.

Aná es ball de lo mes bé sense cap nota funesta y la setmana qui vé vos reseñaré sa festa.

Es Corresponsal

TRIO BONNÍN

Per disapte veim anunciat que trebayará a n'es Teatro Balear es populá Pep y la Resta juntament amb la Conchita y la Lillí.

Dat a que es un número de gran conjunt y d'ésit garantísat, es d'esperá lleno tras lleno. Prometém que hey anirém y ja vos na parlarém.

DE SON SERVERA (Reirasat)

Cuatre paraules y ben dites.

Estich cansat que mos corquin ses oreyes xerrant p'es poble d'un concejal y una famella.

Aquesta famella no es que sia la mar de guapa ni famella per un concejal perque ses sevas comes semblen ses camellas d'un jou, es seu cuerpo una carabassa esvortada, es seus uis y sa cara a una vaca y suplicám a n'aquest concejal que no s'encaientisca tant amb aquesta famella perque segons diuen p'es poble, era un abús perque ell encara volia fé lo que fan es fadrins devegades que cuant veuen ses veyas descuidades volen tocá es contrabando que duen ellas devall es mantó y com que ell l'hey volia tocá a ella, ella l'hey volia tocá a ell y per lo tant si es concejals fan axó, es dia que trobin un fadri fent feina secreta amb una famella de pel ros, no heyá dret a molestariós.

Si no s'ennenda, li publicarém sa seva fotografia y sa de sa seva Dulcinea.

Un concejal y un bou

sa provaren a juntá

peró es bou li va guañá

perque li va estreñe un ou.

Si no sa ve ja s'encuantre per devés es Pont d'en Calet.

Un Torero

Benefici a n'es Teatro Victoria

Disapte dia 23 celebren una extraordinaria funció a benefici de sa viuda d'aquell pobre homo que asseninaren a n'es Pasej de Sagrera fa unes tres setmanes.

Entre es números d'es programa (que son escuñits) hey figura una poesia d'Es Mascle Ros titulada «El Destino».

Es d'esperá que dat a s'humanitari acte, es Teatro Victoria s'omplirá. Axi heu desitjám. Ferém reseña de dita funció.

De Santa Eujenia

Tenim per aquí un «ente» estern, conegut a Sant Llorens com a escandalós y tulina, (que es per lo que el coneixém noltros) y apesá d'essé misajé vol comandá me que es señós y per axó a Establiments li enviaren un tinté per corréu aéreo y li deixaren es nús just una figa de moro madura.

Aquest fulano es Mestre Cusero que te mes cariño a ses cuses que a sa seva obligació.

Dat a n'es seu mal e incorrecta procedi, l'han hagut d'enjegá de per tot y a Santa Eujenia no serém tant bambols que l'hey deixém mori si mos ha de fé esperá molt.

Perque vos fasséu cárrech de lo simpálich que mos es Mestre Cusero y familia bastará recordá que es poble ja l'ha obsequiat varias vegades amb pedrades y enremades d'allá qui put, li han fet cansóns, y lo que li ferán!

Creismé a mi Mestre Cusero si no buidáu aviat,

es poble ja está indignat y vos tocará... es pandero, vaje, partiu envelat.

Un visionari

DE CAMPOS

Dijous passat tenguerem carreres originals entre es cavall d'en Saleta y es mul d'en Jardins guañant es mul.

Apesá de que fos en Saleta que desafiá, va fe ets ous enterra y are s'está organísant un banquete de triunfo a n'el cual vóten convidá es derrotat Saleta.

Peró si dinen plegats

tornarán posá messións

y ferán barbáridats

perque es mul te mes... jinjols.

Tomeu Lladónet

NOTA: La setmana qui vé parlarém de sa font pudenta d'es Pon Nou.

Peña—Trajes—Peña

Jose Peña—Trajes

Es qui vaje despuyat aquest any es perque vol. Comprant un traje totsol a preu casi regalat a n'en PEÑA, es veritat de que si no diu la mala dos o tres vos na regala. En PEÑA fa be a tothóm PEÑA, PEÑA, aquest nom amb trajes ningú l'igualá.

Pasaje Manen 13-2-2

Cuberts a 1'25 pts.

P. Juanol Colom 37

Y no admeten discusions segons diu sa jent forense. A sa FONDA SOLLERENSE vos donen per 5 VELLONS, bones, variadas raccións cosa extraña avuy en día. ¡Menjau amb economía y assaciauvs de menjá. Però conste, en GUIEM OEBDA serveix bé però no fia.

Fonda Sollerense

¡Oh Didón!

Ramon Vich

Es DIDÓN ja es lo milló que a n'el mon s'ha fabricat y está ja tant propagat que d'es pobre a n'es señó, cuant vulguéu convidarlo un DIDÓN li oferiu tant si es s'hiverni com s'estiu y teniu per ben segú que no el refúia ningú, quedau bé y vos distingiu.

Vidriera 30

Visitau en Gay

Pintó

Ningú com en TOMEU GAY per feina garantísada. Pintant fa tant bon trebay que no vos queixaréu may. Fa sa feina ben deixada.

Pintó

Toni Llabrés

CIRUJIA

Avenida Alejandro Rosselló, 17-2.-2.

— Elixir Blank —

Tónico Reconstituyente Energico

Aplicación infalible en todas las convalecencias, debilidad Mental y orgánica neurastenia, Histerismo, Anemia y Remineralización vital.

FOLLETÍ DE «FOCH Y FUM» NÚM. 2

PRIMERA PART

ACTE PRIMÉ

S'Hostal de Can Gasparó

PERSONAL

Vergueta Xim. Maga-Cantóns. Llantia. Comandant. Vallana. Alcalde. Bonaventura. Gasparó. Biel.

Municipals, desfresats, curiosos, Sereno 1.º y 2.º

ORDE DE L'ESCENA

Interió de s'hostal de Can Gasparó, porta a n'el foro que dona a n'es carré, taules, cadires pitxés y demés utensilis de taverna. A l'esquerra porta de sa cuina y porta a la dreta que dona escens a n'es cuartos dormitoris.

Son las set y cuart de s'horabaixa d'un día d'es més de Febrer.

«TENORIO MALLORQUÍ O HAZAÑES D'EN VERGUETA Y EN MAGA-CANTÓN» ORIGINAL DE «ES MASCLE ROS»

ESCENA I

VERGUETA duguent sa cara tapada amb un antifaz está assegut que escriu a una taula de l'esquerra.

XIM y GASPARÓ a s'altre costat esperant y xerrant. Al aixecarsé el teló sa veu passá per fora de la porta d'el foro, una cuadrilla d'estudiants que tocan un vals mentre els atlots cridan, y ses máscaras donan br mes. Tothóm mou escándol per defora.

Verg. — ¡Cuant cridan es mallorquins! (Enfadat.)

Jo los jur p'es meu bon viure, que en havé acabat d'escriure los duch a n'es Caputxíns.

Gasp. — ¡Bon Carnaval! (a Xim)

Xim. (a Gasparó) — Bon Febré per poré omplí es calaix.

Gasp. — Vuy día es caudal va baix. no es gastá cap dobbé. Aquí no hey ve cap señó. Sols ma visita algún pobre

que uys acluchs, paupant hey ja que aquí es dorm a velló!

Xim. — Pero avuy....

Gasp. — Calaix ferém. si es poble va desxondit.

Xim. — Conversa un poch mes petit, y axí no el molestarem. (señalant en Verg.)

Gasp. — ¿Vols di que ets es seu criat?

Xim. — Ja fá un any.

Gasp. — Milló ja no hem pot aná pues menij pá que no es suat.

Xim. — Libertad mes que un auell, bones famelles, bon ví....

Gasp. — Un bon empleo per mí.

Xim. — Tot demunt s'esquena d'ell (señalant en Verg.)

Gasp. — Es rich. ¿Eh?

Xim. — Com en Rotxil.

Gasp. — ¿I franch?

Xim. — Molt mes que un francés.

Gasp. — ¿Noble?

Xim. — Totsol val per mil.

Gasp. — ¿Valent?

Xim. — Con un gall ingiés.

Gasp. — ¿Mallorquí?

Xim. — Axó no heu sé.

Gasp. — ¿I que nom?

Xim. — No heu sé tampoch.

Gasp. — ¿Ha venguí?

Xim. — A seure un poch.

Gasp. — Fa una carta.

Xim. — Escriu molt bé.

Gasp. — ¿I a qui dimonis escriu que no está cansat encara?

Xim. Jo crech que escriu a s'hompare

Gasp. — Bon fiy, ¿com axí no riu?

Xim. — No perd may es temps en balde. ¡Calla! (Verg. fa un moviment)

Verg. (Li dona sa carta) Aquesta carta la durás a ca s'Alcalde y amb ses mans de na Tonina sa criada, ha de pará.

Xim. — ¿Resposta n'he d'esperá?

Una veritat

Cuant aneu a S'Arenal visitau es Restaurant Terminus ahont menjant como persona real...

Si, chico cará

Tothom parla de casa. Saps si jo no fos p'les mobles que costen cás a n'es pobles...

Si señor

Per Plassa revoltaréu y fruita com d'en ORESP, amb franquesa vos puch di de que no la trobaréu...

Au si hey anám

No heyá com sa Primavera per beure un glop de vinetxo y menjá bon escabetxo o caragols de primera...

Creismé

Amb Agencias, lo milló creismé que es LA UNIVERSAL EMBALADORA. Formal que vos serveix superio...

Muy bien

Quin PALO li he de du? Com axi mo demanáu? Jo sempre el bec d'en GARAU...

Axi es

Es sa FONDA DEL PERU per jo sa mes preferida. Trob que es sa mes ben servida...

Ja es de rahó

Com en Rigo ningú fa amb licor cosa mes fina. En RIGO DE SON SARDINA ben acreditat ja está...

A Can Endolz

A CAN ENDOLZ trobaran amb so ram de merceria gran surtit y economia. Ses famelletes que hey van conten alabansa gran...

Creamayots d'Ivissa

La semana pasada deyem com a final de sa nostra queixa sobre ses suspensions d'es viatge a Barcelona p'es vapor Isleño...

Aquesta semana hem de di lo mateix: Es viatge a Barcelona no s'ha fet, s'ha tornat a suspendre.

Peró es veu que ses tretes d'en Amengual y Meridiano—digne substitut d'en Company—li han fet gola a s'ex-prató de barca inglesa...

Creim qu'es hora de qu'es prengui una actitud enérgica contra un desafuero que seria ya una burla si no fos una perfecta estafa.

Dins pochis días, sortirá altre volta es Diario de Ibiza. Ya era hora!

Y mos alegrám perque ya n'estám mes que preñis de lleji autobombus, pelotilles y sa prosa tan ase com servil que mos serveixen es periodistas noveles.

Heyá pochis días, s'organo defensó d'ets interesus d'en Ab-el-hito pareix que se les dona per alabá es nostro diputat.

Si don Lluís Tur no fós un cándido de tan bo que es, voria que s'intenció d'es Camaleons no es altre que tabacá en Román tenlos separá, y conseguit axó, tabacarió a éh.

D. Lluís, alerta: Miri que s'intenció d'ells es dolenta.

Miri que aquesta jent son negociants antes que politichs y es matutes son antes que res.

Miri que a vosté li han negat tota sa seua labor: carreteras, banda, zona, Telégrafo de Formentera, camins vesinals etc. etc.

Miri que es programa d'es renegats es anulá en Román totiduna per eliminarlo a vosté después.

Heu tengui en conta don Lluís: amb aquesta jent, ni a la Gloria.

PEP DE SA TORRE

DE S'ARRAVAL

A n'es carré de Monterrey, apesá de que per lley natural tot hauria d'aná com una seda es alló de que tot camina fet un bordell y a só de bombo y platillos.

Escandols diaris, separacions diaris, castañes diaris, maridos burlados diaris, contrabandos diaris y es diaris no s'hen ocupen si quiera.

Jo trob de que es ben hora, que es simpá-tich y just tinent alcalde que tenen vahinat, los cridi a s'orde a n'es mes pirxo y li digui semi-parodiand es Tenorio alló de:

Cual gritan estos malditos para mal rayo me aparte que si no cesan los gritos con la música a otra parte no mando a estos cabritos.

Un havanero Catalinero

Gloses p'es Pont d'Inca (Retrasat)

Sa madona de s'hostal una dona ben tayada y n'es casi de gruaxada com don Juan Escorial. Aquesta hostalera te per visi essé enteresada sobre tot per sobresada y pamboli sense sal.

Noltros pobres enjines que erem expedicionaris que hen passarem de calvaris es quatre días primés. Cuant noltros erem allá disposts per aná a Melilla tots dnyem sa pesetilla y la volien gastá: Sa madona de s'hostal que ja estava preparada mos pegá sa gran sabrada y creismós que mos fe mal. Comensá a fe es comentari que tot havia aumentat y es porch el vien pujat a un preu extraordinari.

Y qui pagá aquest aument d'es preus extraordinaris? Fòrem noltros es soldats que allá estavem hospedats, noltros expedicionaris. Sa sobresada a preu d'ó y es pamboli a preu de plata y amb vista de tot axó que heu feya amb molt mala pata li dirém amb veritat are que ja n'hem partit que les fasi bon profit tot cuant mos hajen... y lo que aquí queda escrit son ses penas d'un soldat.

N'Encanto y Na Palomilla

De Marratxi

P'es carré d'Oleza tenim una verederela, que cuant no está engaxada amb ún hey está amb dos y de Portol, pero es seu favorito, es un que domés hey va sa temporada d'engreixá porchs y l'any passat d'ordi, sivada y maiz, qui s'hen dugué, n'engreixá ún que li valgué docentes pessetes; no s'hi torná arramba, però are que ve sa temporada, mi hombre se arrima y amb cuant a n'es músich de Portol, no deim res.

Pues ja sap tota la jent que no pecant d'ignoranci es bergant, de sa gananci s'ha comprat un instrument.

Un qui heu ve

DE BUJE (Retrasat)

Que es de vé que sa... melsa d'es señó, no pui!

Es fit d'es Batle que va mes sech que un ós y que apesá de no tení per, pendre, café fa mes feina que un mul y dematinada ja es pòsa a tocá un corn per fe aixecá es que dormen tranquils. Si heu fe un altre, ses multes plourien però es el hijo del Alcalde y encara mes lamentable es aquell barrut que també bufa es corn a la una de s'anit per despertá sa seua pomera y probar la prohibida.

Ja han pres es poble p'en Bujé y axi com sa cosa puje están veient que dins Bujé qui ha de da llum dona fum.

Es mes tonto d'es poble

De ses Salinas de Santanyi

Mos arriben notícis d'alguns que desde Santanyi a Ses Salinas van cuetjant per dius ses fincas particulars, diguent que per dius aquestas fincas aficaran es postes per sa conducció de electricidad a Ses Salinas, pues pareix que are mos volen enlluerná después d'havermós tenguts tants d'anys a les foscas.

Advertim a n'es propietaris d'aqueixes fincas, que es que axó fan, no tenen dret a trapitjá terra de ningú sense se voluntat d'es propietari, y que no se tracta únicament de fe un clot y aficari un palo, perque s'instalació d'un cable com es de que se tracta, recaireix un camí per hon han de poré passá tot l'any ets encarregats de sa conservació y custodia de sa línea; de modo que lo que s'ocupa no es es redol d'es postes, sino un camí de dall a baix, en s'estiu y s'hivern, tant si está sembrat com si no hi está, o milló dit, es propietari queda privat de edificá dins sa seva finca cosa alguna que estorbí sa servidumbre de sa línea.

Deim axó perque no hey haje ningú tan incauto que se deixi xupá sa sach per una jenetá.

DE SOLLE (Molt retrasat)

Aquest restellicó havia quedat a n'es cul d'es cóvo y fins avuy no l'hem trobat.

Verem varias gacetillas publicadas a demunt aquest periodich y un altre de Palma, firmadas unas per Un qui es guanya sa vida amb pel y ses altres per Stidi Ben Pelud, y com que mos interessá, hem pogut averigú después de molt de corre, que s'únich que pot dá informés sobre aquest assumto, es un cert Secretari qui assegurám que no es de cap Sociedad.

Si el desitjau veure el veuren passá molts depichs per sa plassa, y per molts d'altres carrés, per etemple, es carré d'en Pastó.

Tant mos es si mos dau las gracias com no, mentres tant creim havé cumplid amb so nostro devé descifrant un jeroflich.

Dos vehinats d'es carré d'en Pastó

DE ANDRAITX

Sa rifa d'una Mare de Deu.

Es un cas molt sentimental y digna de contá perque cuant pens que han rifat mumare... Ja sabéu que es capellans mos diuen que es sa mare de tot el Mon y no tantols l'han rifada sino que donaven 25 duros si la volien deixá p'es sen conta. Tanta sort que l'amón Mateu de sa Font compregué que estava llejt vendre sa mare y los contestá:

—Arriux, jo no vuy cap duro perque la vuy conservat. Y es vé, aquells cares de duro la tornarien hía.

Corresponsal T. S.

DE SA TRAVESSA (PALMA)

Mes llarg que un deute, mos envien un article dedicat a una atlota que doná carabassa a un jove de prendas perque no li endiumen-jave s'enredadera de las Delicias y no hauria estat lo mateix si en Juan haguera entrat a la bayoneta.

També recomanen que ses seues amigas li recomanin que deixi es serós que actualment la camela.

A n'es final heyá aquesta quintilla:

Pitjé que pagatli amb gañes ha enjagat s'enamorat que es de sa mare estimat y sa fia s'ha preudat no d'un altre que du paganes.

Vius y Ungles

D'ES COLL D'EN REBASSA

Per aquí tenim un tio que es mes calent que un caliu dispost a cualsevol lo cuant s'adresa sa sardina.

Mes calent que es tranviari d'es botifarró! idó bé, aquest perdulari a les clares y amb claró, tenim per seguridad que una mina que passava aquest bergant la cridava perque heu ves mes declarada.

Axó es sols una advertenci Pepet que ita volém dá: Si un duro nobet pots gastá t'encas ses de presentá s'atlota a sa preferenci y si fas tal indecens es poble el te tayará y llevó que? Pacient!

Un amich teu

D'EL TERRENO

Enviarem un telegrama Es penjat d'es Castell y prometerem d'ats cosa que no ferem perque enloch de penjat va essé penjada la s'hen duguren amb cotxo fins que cumplesca s'edad (ja no heu pagava) per resucitá a n'aquesta vida. E. P. D. M.

Peró recordám que ella, (pobreta) exclamava: ¡Saficzen amb jo y ni ha tantes! Tenia rahó y per axó noltros nombrarem inspectora Na Barbara perque mos vull es Bosch d'es Castell, carretons, Son Paupada y desde S'Aigo Dolça fins a n'ets Estats Units ella mos durá llista de las infringentes y també mos donará datos referent a lo que li contesta sa bruixota de S'Aigo Dolça cuant li fa ses cartes y ella diu: «El ma tench de fe men» y qui era sa que deya dins Can Juanet: «Tirará qui tendrá bó» qui es s'atlota que encalsa ets homos y si heu fa bé l'obsequarem amb lo que tant li espasa ses penas si en Codina te etsistencia de seguros.

Y ja van dues vegades a ses tres, vendrán ciscades.

Comisó F. y P.

DE SA GARRIGA (SON SARDINA)

Que ha passat per Can Luques? Tots fan comentaris y estrañen de que la vieja el via d'expulsá, éh prengué es trot, però después l'ha enviat a demaná y are que s'ha trobat a mitjan camí li diuen torna arriera y per teni bona ocasió va convidá un parey de pollastres que ja les tenen y... grisos y per postres hey hagué molt de renou y etc. etc.

Si no evitan tals espectacles sortiran tots es secrets y amb conjunt aquell guardia de café femenino...

Molt alerta jovenetas ub avis vos vuy dona y apreniu de caminá y no aniréu tan estretes.

Nota.—Suplicám a n'es Rectó que arregl o fasse arreglá es rellojje que posá a n'es poble que en tocá les den dóña devés setante campanades y si no l'arretglá, un rellojje, l'arretglará es foquifumé sonsardiné.

No som sort

DE PORTO CRISTO (MANACÓ) (Retrasat)

Diumenje pasat sa va celebrá sa festa hon-menatje amb honor del docto Badaça la cúa va resultá un exitás apesá de que ni havia que volien que anás malament.

S'única nota discordant va essé s'envio d'en Pere Pep per manteni s'orde, el cual va essé facturat tan pronta arribá allá, altre volte cap a Manacó, y si el señó Pep no mos sap envia cosas millós que no enviy res.

Ja están cansats de Pepet y cansats d'en Pere-Pep un fá nich s'altre fá flech solís per llui es bastonet.

Un marid d'antsat

Imp. Roca, Ferrer y C.—Socorro. 92

Restaurant Terminus, S'Arenal, M. Biblioni, Soledad, Sant Espent 18, Toni Valdevieso, Calle Fideos 12, Gullem Gorrau, Fonda Perú, P. J. Rigo, Sindicato 113, Gisa Endolz